

SENTÈNCIA de 16 d'abril de 2003

**Aliments a favor del fill en les situacions de crisi matrimonial:
criteris per a fixar el seu import.- Principi dispositiu:
determinació del seu abast.- Bona fe processal.- Mala fe.- Càrrega
de la prova: incidència del criteri de la facilitat probatòria**

Reunida la Sala Civil del M.I. Tribunal Superior de Justícia d'Andorra, sota la presidència del M I. Sr. Jean Louis VUILLEMIN, i els magistrats M.I. Sr. Antoni BRUGUERA MANTÉ i M.I. Sr. Joan Manel ABRIL CAMPOY, ha adoptat la resolució següent:

ANTECEDENTS DE FET

I.- En els autes del judici civil núm. B-0866-5/2000, sobre demanda de separació, tramitats pel procediment abreujat, instat per la Sra. Maria Pilar S.R. contra el seu espòs Sr. Jordi C.C., en data 4 d'octubre de 2002 l'Hble. Batlle, actuant com a Tribunal Unipersonal, va dictar una Sentència en la qual, després de donar lloc a la separació conjugal i de disposar tot allò que va entendre adient respecte les conseqüències de la separació i el fill comú Jordi C.S. nascut el 13 d'abril de 1999 i que roman sota la guarda i custòdia de la mare, va fixar la quantitat de 480,80 euros mensuals en concepte de pensió alimentosa per a l'infant a càrrec del seu pare (a part les despeses extraordinàries).

II.- Disconformes ambdós consorts amb la quantitat esmentada determinada com a pensió alimentosa a càrrec del pare a favor del menor, han interposat sengles recursos d'apel·lació. El pare demanda la rebaixa de tal pensió i que sigui fixada en la quantitat de 300,51 euros mensuals; mentre que la mare sol·licita que sigui augmentada a la xifra de 1.803,00 euros mensuals.

El Ministeri Fiscal s'adhereix parcialment al recurs de la mare i sol·licita que tal pensió es xifri en un mínim de 900 euros mensuals.

Ha actuat com a magistrat ponent el M.I. Sr. Antoni BRUGUERA MANTÉ.

FONAMENTS DE DRET

I.- En l'Aute d'aquest Tribunal de 8 de març de 2001 en fixar la quantitat de 50.000.-Ptes com a mesura provisional pel concepte de pensió alimentosa a càrrec del Sr. Jordi C.C. a favor

del seu fill menor Jordi, vàrem assenyalar en el fonament V "... que el salari de la Sra. Maria Pilar S.R. ascendeix a la suma de 190.000.-Ptes al mes i que la mateixa ha de fer front a les càrregues de la vida de cada dia i a un lloguer de 78.000.-Ptes cada mes, **en canvi no se sap quins són els recursos del Sr. Jordi C.C.**".

II.- Quan aquesta Sala va dictar aquell Aute provisional sense saber els recursos del Sr. Jordi C.C., no comptava amb els elements probatoris amb què ara compta per poder fixar de manera definitiva l'import en què s'haurà de xifrar la pensió alimentosa del pare a favor del seu fill Jordi; ja que ara consten en les actuacions els següents elements:

1.- Un certificat del departament d'Indústria i Transports de Govern en què es diu:

"Que, el Sr. Jordi C.C., des del mes de gener de 1993 és titular dels vehicles :

-AND D3069 remolc ORIGINAL SERRALLERIA data d'alta el 27/07/98
-AND D8635 MITSUBISHI LANCER EVOLUTION data d'alta el 12/08/98

I ha sigut titular dels vehicles següents:

-AND A8605 marca MITSUBISHI PAJERO de data 26/08/91 al 19/11/93
-AND B2278 marca MITSUBISHI PAJERO de data 16/06/92 al 12/01/94
-AND B7484 marca PORSCHE 911 CARRERA de data 13/12/93 al 23/03/95
-AND B8749 marca PEUGEOT 106 RALLYE de data 26/04/94 al 08/06/95
-AND C2053 marca MITSUBISHI PAJERO de data 28/03/95 al 10/05/96
-AND C5458 marca MITSUBISHI SPACE GEAR de data 23/04/96 al 21/11/96
-AND C7496 marca MITSUBISHI L200 PICK-UP de data 21/11/96 al 30/12/97
-AND 8650 marca PEUGEOT SPEEDFIGHT 50 de data 20/08/97 al 15/07/98
-AND D1465 marca MITSUBISHI GALANT de data 23/12/97 al 20/10/99
-AND C4111 marca PORSCHE 911 TURBO de data 22/12/95 al 30/12/99
-AND D3587 marca PEUGEOT SPEEDFIGHT 100 de data 03/07/98 al 04/05/00
-AND 4213 marca YAMAHA DT 50 de data 02/08/85 al 04/09/00."
(foli 151)

2.- Un altre certificat del Departament de Comerç de Govern fa constar que l'esmentat Sr. Jordi C.C. ocupa, ha ocupat, intervé o ha intervingut en les mercantils que seguidament es ressenyen amb els càrrecs i/o participacions que també s'esmenten:

"CAPEX, S.L." n'és Secretari i soci amb 1 participació
"EXECO, S.A." ostentà el càrrec de Conseller-Delegat des del 26 de juny de 1998 fins el 2 d'octubre de 2000

"CORI, S.A." el càrrec de Conseller-Delegat des del 26 de juny de 1998 fins el 4 d'octubre de 2000

"LUXURY, S.A." n'és Gerent des del 17 de juliol de 1998

"ARAC, S.A."	n'és Gerent des del 30 de juliol de 1998
"COMPANYIA TURÍSTICA INTERNACIONAL, S.A."	n'és Conseller-Delegat des del 10 de setembre de 1998
"COMPANYIA DE PARTICIPACIONS, S.A. COPAR, S.A."	Conseller-Delegat i vocal des del 5 de maig de 1999
"ANDOCARS, S.A."	Conseller-Delegat i vocal des del 23 de novembre de 1999
"INTER AUTO, S.A."	Conseller-Delegat des del 5 de maig de 2000 i Vocal des del 17 de març de 2000
"MOTOR A FONTS, S.A."	Conseller-Delegat i Vocal des del 5 de maig de 2000
"AS DE PIC, S.A."	Conseller-Delegat i Vocal des del 19 de juny de 2000
"STARC, S.A."	Conseller-Delegat i Vocal des del 19 de juny de 2000
"FICAND, S.A."	Conseller-Delegat des del 19 de juny de 2000
"AR, S.A."	Gerent des del 2 d'octubre de 2000
"ACTIVITATS COMERCIALS ANDORRANES, S.A."	Conseller-Delegat des del 17 de juliol de 1998
"GESTIÓ, ADMINISTRACIÓ I CONTROL D'EMPRESSES I SOCIETATS, S.L. (GACES, S.L.)"	Conseller-Delegat des del 30 de juliol de 1998
"CENTRE COMERCIAL DE L'AUTOMÒBIL, S.L."	Gerent des del 23 de juny de 1999
"JECO, S.L."	Gerent des del 19 de juny de 1999
"INTER AUTO, S.A."	Conseller-Delegat des del 5 de maig del 2000 i Vocal des del 17 de març de 2000

(folis 159 al 165)

3.- L'extracte del compte de vellesa del Sr. Jordi C.C.
tramès a la Batllia per la CASS, demostra que una de les 20

societats ressenyades anteriorment, la "GACES,S.L.", va declarar-li com a assalariat fins el mes de setembre de 1997 un salari mensual ininterromput a partir del mes de novembre de 1994 de 400.000.-Ptes; que a partir de l'octubre de 1997 l'empresa MAMUT ENTREPISES va declarar per a ell el salari de 400.000.-Ptes i de 508.000.-Ptes mensuals a partir de setembre de 1998 fins el setembre de 1999; que el novembre de 1999 va declarar-li 897.760.-Ptes; i des del mes de gener de 2000 i els mesos posteriors el salari va ser rebaixat a 200.000.-Ptes mensuals (folis 154 al 157).

III.- El Sr. Jordi C.C. no ha justificat quina ha estat la raó (vertaderament sorprenent) per la qual un salari declarat de 898.760.-Ptes el mes de novembre de 1999 (ó de 508.000.-Ptes els mesos anteriors) hagués passat a ser de 200.000.-Ptes/mes a partir del gener de 2000 en què (precisament) es va produir la separació del matrimoni (foli 98).

Tampoc ha esvaït de manera mínimament creïble la màxima d'experiència que qui es gestor, gerent o conseller-delegat d'una Societat (de 20 societats en aquest cas) percep la retribució corresponent per molt familiars que les societats siguin (algunes de notòria importància com ha tingut aquest Tribunal l'oportunitat de constatar repetidament); sense que les tardanes respostes donades finalment pel Sr. Jean P.S. a la Batllia sobre la relació del Sr. Jordi C.C. amb aquelles Societats (folis 337 a 405) puguin ser considerades suficients per desvirtuar la prova documental pública de què hem fet esment anteriorment (fet II apartat 2 d'aquesta resolució); sense que sigui tampoc creïble que amb un simple salari hom pugui canviar d'automòbil (alguns de gran luxe com 2 PORSCHEs)14 vegades en 7 anys, i, a l'ensem, mantenir saldos de comptes corrents bancaris (folis 188 i 189) de varis milions de Ptes (fins a 3.000.000.-Ptes) que la Sra. Maria Pilar S.R. no podia pas nudrir amb el seu modest salari de 190.000.-Ptes al mes.

IV.- La Sentència del Batlle deixa clar en el seu IV CONSIDERANT, que el principi dispositiu dels contractants desapareix quan existeix un interès superior o de tercers als qual la llei dispensa una especial protecció com és el cas dels infants respecte dels quals la Llei Qualificada del matrimoni, i la del Ministeri Fiscal (art. 10,3) manen atendre que siguin respectats els drets de la família i els deures derivats de la filiació; d'aquí que tant el Ministeri Fiscal com l'Hble. Batlle, encertadament, no han atès el que inicialment havien establert els esposos en el Conveni no homologat judicialment (i impugnat per la mare) el 12 de gener de 2000 (foli 30 pacte Sisè) respecte la pensió per aliments del seu fill menor comú; i escau per tant ratificar el criteri de no estar a allò que es va assenyalar sobre aquest extrem en aquell conveni.

V.- Tant per aplicació del principi de la facilitat probatòria que imposa al litigant l'obligació de subministrar a

l'òrgan jurisdiccional aquelles proves que estan al seu abast, com pel de la bona fe processal, el Sr. Jordi C.C. tenia el deure de facilitar a la Batllia la prova real dels seus ingressos per tal que la Batllia i/o aquest Tribunal poguessin determinar equitativament i justament la quantitat amb què el pare haurà de contribuir al manteniment del fill.

El Sr. Jordi C.C. no sols no ha complert aquesta obligació (facilitar a l'òrgan jurisdiccional la prova dels seus ingressos reals) sinó que (tal com s'ha assenyalat anteriorment) ha fet el possible per escamotejar-ne les proves, i pretén fer ara creure al Tribunal que tots els seus ingressos són 200.000.-Ptes mensuals.

A pesar d'aquesta obstructiva conducta (la qual escau qualificar-la de mala fe), no hi ha dubte que els seus reals i totals ingressos són molt importants com diuen l'Hble. Batlle i el Ministeri Fiscal, havent-se de considerar -tal com exposa aquest darrer- *"no únicament les necessitats del menor, sinó que aquestes venen directament derivades del nivell de vida mantingut pel mateix durant el període de convivència dels progenitors, havent-se de procurar que el trencament de la parella tingui els efectes menys traumàtics sobre el desenvolupament del menor"*.

I afegeix que *"conseqüència de l'anterior i donades les circumstàncies personals, familiars i socials que envolten el menor, així com el seu nivell de vida durant la convivència dels progenitors i les capacitats econòmiques demostrades per l'obligat a satisfer la pensió"* determinem que el Fiscal reiteri *"la petició... de fixar la quantificació de la pensió a favor del fill menor i a càrrec del pare... en un mínim de 900 euros mensuals"*; i interessa que amb aquesta quantia sigui reformada la sentència de primera instància adherint-se parcialment al recurs formulat per la Sra. Maria Pilar S.R.

VI.- Atesos els fets i les circumstàncies de què hem fet esment anteriorment, aquesta Sala considera escaient el fonament del Ministeri Fiscal encara que no la quantitat de 900 € mensuals que ell demana, ni tampoc la de 1.803 € que sol·licita la Sra. Maria Pilar S.R.

Aquesta Tribunal considera com a xifra actualment adequada la de 650 € mensuals a part les despeses extraordinàries; i aquesta serà per tant la quantitat que determinarà la decisió d'aquesta Sentència amb les actualitzacions que assenyala la del Batlle que es confirmarà en tot excepte en la quantitat esmentada.

VII.- L'anteriorment exposat determina el rebuig total del recurs apel·lació del Sr. Jordi C.C.; l'estimació parcial del de la Sra. Maria Pilar S.R. pel que fa al punt 5 de la part dispositiva de la Sentència apel·lada en el qual quedarà substituïda la xifra de 480,80 euros per la de 650 euros; restant igual tot el demés.

VIII.- S'imposaran al Sr. Jordi C.C. per temeritat les costes del seu recurs apel·lació, i no es fera pronunciament de les del recurs de la Sra. Maria Pilar S.R.

Vistos la legislació vigent i els Usos i Costums aplicables al present cas,

La Sala Civil del M.I. Tribunal Superior de Justícia d'Andorra,

DECIDEIX

ESTIMAR en part el recurs apel·lació de la Sra. Maria Pilar S.R. en el sentit de confirmar en tot la Sentència del Batlle excepte la quantitat de 480,80 euros que diu el punt 5 de la seva part dispositiva, la qual xifra queda substituïda per la de 650 euros mensuals, a part despeses extraordinàries. DESESTIMAR el recurs d'apel·lació del Sr. Jordi C.C. en tots els seus extrems; IMPOSAR a aquest darrer les costes del seu recurs d'apel·lació amb inclusió dels honoraris dels professionals de l'altra part; i no fer esment de les costes del recurs de la Sra. Maria Pilar S.R.

Així per aquesta nostra resolució, de la qual en serà tramés testimoni a l'Hble. President de la Batllia, per al seu coneixement i als efectes escaients, definitivament jutjant, ho pronunciem, manem i signem.-